

ALTERNATIVET

Finanslov 2023

**ET GRØNT OG
BÆREDYGTIGT
DANMARK**

ALTERNATIVET

Et grønt og bæredygtigt Danmark

Det danske samfund har brug for reformer. Reforme, som kan klæde os på til at løfte de kriser, vi står over for at løse, når vi skal bane vejen for et bæredygtigt samfund, hvor planeten og mennesker trives. Jagten på økonomisk vækst fjerner os fra det samfund, vi vil have. Og vi kan se, at et enøjet fokus på økonomisk vækst ikke løser de kriser, vi står midt i: Klimakrisen, biodiversitetskrisen og trivselskrisen.

Vi har en ungdomsgeneration, der mistrives i uset grad. Vi har en klimakrise, der buldrer derudaf, og vi mister økosystemer, mens forhandlingerne om en ny finanslov pågår. Vi ødelægger naturen med foruroligende hast. Den økonomiske vækst følges af stadig større ulighed. Forskerne dokumenterer, at den stigende velstand ikke har gjort os mere lykkelige. Vækst er ikke længere et tilstrækkeligt svar på samfundets udfordringer.

Vi har derfor brug for en reform og et opgør med den måde, vi laver politik på. Vi har brug for et langt mere helhedsorienteret billede af, om udviklingen er på rette vej.

I Alternativets forslag til finansloven for 2023 præsenterer vi en række initiativer, som bidrager til en social, økonomisk og planetær bæredygtighed. Initiativerne udgør hver især konkrete og implementerbare løsninger til, hvordan vi kan sætte skub i en bæredygtig reform af Danmark, som får os sikkert gennem kriserne. Alternativet vil i denne valgperiode præsentere flere reformudspil, som tager Danmark ind i en ny, bæredygtig fremtid.

ALTERNATIVET

1. Social bæredygtighed

1.1 Støtte til Demokrati i Europa Oplysningsforbundet [finanslovsønske 2023]

Alternativet ønsker at støtte Demokrati i Europa Oplysningsforbundet (DEO). DEO laver et stort stykke arbejde for at fremme debat, deltagelse og oplysning om EU. Ud fra en deltagelses-demokratisk tankegang ønsker DEO at aktivere flest mulige i en alsidig og fordomsfri debat om det europæiske samarbejdes indhold og rammer. Støtten udgør 300.000 kr. årligt.

0,3 mio. kr.

1.2 Mere kultur på recept: Sundhed og kultur hånd i hånd [finanslovsønske 2023]

Alternativet ønsker at udbrede Kultur på Recept til yderligere 40 danske kommuner og dermed udbrede kultur som sundhedsfremme i Danmark. I 2015 fik Alternativet gennemført en forsøgsordning med at give kultur på recept til mennesker med angst, stress og depression. Forsøget sluttede i 2020, og tilbagemeldingerne er yderst positive. Otte ud af 10 deltagere oplevede, at deres helbred var forbedret efter et 10 ugers forløb, og 3 ud af 4 vurderede, at Kultur på Recept i høj eller nogen grad forbedrede deres trivsel. En ordning med yderligere 40 kommuner koster 27 mio. kr. årligt.

108 mio. kr.

1.3 Udbred kultur som sundhedsfremme

Alternativet ønsker at etablere et vidensindsamlings- og implementeringskontor i Kulturens Analyseinstitut. Kontoret skal have til formål at indsamle og viderefordre viden om kultur som sundhedsfremme blandt kommunale, regionale og nationale aktører. Siden 2015, hvor Alternativet fik vedtaget et forsøg med Kultur på Recept, er feltet om kultur som sundhedsfremme vokset og vokset i dansk regi. Den udvikling ønsker vi at understøtte med det nye kontor.

12 mio kr.

ALTERNATIVET

1.4 Checkpoints, AIDS FONDET [finanslovsønske 2023]

Alternativet ønsker at støtte AIDS Fondet med at etablere og drive checkpoints i hele landet. Checkpoint er et tilbud til LGBT+ personer og unge mellem 15 og 29 år, hvor man kan få rådgivning og blive testet for seks sygdomme. Mange unge mennesker og LGBT+-personer går ikke til den praktiserende læge med spørgsmål eller ønske om test for seks sygdomme, og derfor er Checkpoints vigtige for en lige seksuel sundhed. AIDS Fondet driver Checkpoints flere steder i landet og har brug for en varig, fast bevilling for at fastholde tilbuddene. AIDS Fondet har brug for en årlig bevilling på 23,3 mio. kr. årligt.

93,2 mio. kr.

1.5 LGBT+ DANMARK [2021]

Alternativet ønsker at styrke driften af foreningen LGBT+ Danmark med et højere beløb. Midlerne kan øge foreningens mulighed for at løfte opgaven med at fremme LGBT+ vilkår på landsplan, særligt uden for de store byer, bidrage til at skabe større trivsel og bedre muligheder for LGBT+ personer i Danmark, sikre kontinuitet i arbejdet og en fortsat opbyggelse af samarbejdsrelationer til civilsamfund, statslige og kommunale instanser. Alternativet ønsker en forhøjelse af driftstilskuddet til en samlet årlig bevilling på 5,5 mio. kr., hvilket svarer til en øget bevilling på 3 mio. pr. år.

12 mio. kr.

1.6 Forsøg med kontanthjælp uden modkrav [finanslovsønske 2023]

Alternativet foreslår at lave et forsøg med kontanthjælp uden modkrav. Kontanthjælp uden modkrav betyder, at krav om møder, praktikker, jobansøgninger m.v. bliver frivillige for kontanthjælpsmodtageren. De ledige og sagsbehandlere vil opleve større frihed og tillid, og foreløbige erfaringer fra et lignende forsøg i Kalundborg Kommune har været meget positive. Alternativet ønsker et forsøg i 3-5 kommuner med en kontrolgruppe, der har de samme lovkrav som i dag og en stimuligruppe, der er undtaget krav. Forsøgsperioden er toårig og der afsættes 500.000 til en ekstern evaluering.

0,5 mio. kr.

ALTERNATIVET

1.7 Forsøg med 4-dages arbejdsuge for statsligt ansatte [finanslovsønske 2023]

Alternativet foreslår et toårigt forsøg med 4-dages arbejdsuge for statsligt ansatte. De seneste år er flere private virksomheder, organisationer samt kommuner begyndt at eksperimentere med 4-dages arbejdsuge. Mange af erfaringerne herfra viser, at en kortere og mere fleksibel arbejdsuge kan øge medarbejdertrivsel, samt at produktiviteten ikke bliver forringet. Vi har endnu ikke haft et statsligt forsøg, og derfor ønsker Alternativet et forsøg med 4-dages arbejdsuge for statsligt ansatte. Forsøgets omkostninger dækker juridisk rådgivning, projektledelse og evaluering og fastlægges til 1,6 mio. kr.

1,6 mio. kr.

1.8 Ungdomsuddannelsernes grundtilskud skal følge pris- og lønniveauet

Alternativet ønsker, at grundtilskuddet på ungdomsuddannelserne pris- og lønreguleres på lige fod med grundtilskuddet på øvrige uddannelsesområder. Den nuværende manglende pris- og lønregulering er en de facto besparelse, som går ud over kvaliteten på uddannelserne. Det gælder især på de små institutioner i udkanten, hvor grundtilskud udgør en større andel af det samlede tilskud, og det er en trussel mod det brede geografiske uddannelsesudbud.

9 mio. kr.

1.9 Støtte til sekretariatet for UBU [finanslovsønske 2023]

Alternativet foreslår at støtte Sekretariatet for Uddannelser for Bæredygtig Udvikling, som er forankret under Verdens Bedste Nyheder. Sekretariatet er et centralt anker for uddannelses- og undervisningssektoren i sektorens arbejde med bæredygtige tiltag og investeringer. Alternativet ønsker at støtte sekretariatet med 5,7 mio. kr. årligt i tre år.

11,4 mio. kr.

ALTERNATIVET

1.10 Tre-årig HF til udsatte unge

Alternativet ønsker at afsætte midler til forsøg med tre-årig hf. Unge med psykiske sårbarheder og diagnoser mangler støtte til at kunne gennemføre en gymnasial uddannelse. Flere skoler tilbyder derfor på eget initiativ psykisk sårbare unge en hf-uddannelse over tre år, hvilket giver tid og ro til at gennemføre uddannelsen. Skolerne modtager dog kun to års ordinært tilskud for eleverne og finansierer selv det ekstra år af uddannelsen, hvorfor det nuværende antal tilbud er utilstrækkeligt. Forsøget består af 10 klasser/udbud af treårig hf med 20 visiterede elever i hver klasse. Forsøget koster 13 mio. kr. årligt.

40 mio. kr.

1.11 Støtte til LGBT Asylum

Alternativet ønsker at yde en større statslig støtte til LGBT Asylum, som tilbyder rådgivning, social netværk, safe space og støtte til LGBT+ personer, der søger asyl eller har ophold som flygtninge. Støtten skal udgøre 3 mio. kr. årligt i fire år.

12 mio. kr.

ALTERNATIVET

2. Planetær bæredygtighed

2.1 ClimatopiaFlex – Grøn byudvikling

Alternativet foreslår, at der igangsættes et Living Lab for grøn byudvikling. De næste 10 år etableres et forsknings- og byudviklingsområde i et klimaudsat lavtliggende område i Odsherred Kommune. Området skal være et globalt udstillingsvindue for bæredygtighed og klimatilpasning. Der afsættes midler til konkrete forsøg med udvikling af en ny type bolig- og byform, der omfatter og opfylder grønne parametre, og som samtidig er social og økonomisk bæredygtig. Til de første faser hen mod etableringen af den nye form for byudvikling foreslås afsat 20 mio. kr. for 2023 og 2024.

20 mio. kr.

2.2 Grøn pulje til projekter i Økosamfund

Alternativet foreslår, at der oprettes en grøn katalysatorpulje til at støtte bæredygtige projekter i økosamfund. Puljen har til formål at hjælpe motiverede beboere i økosamfund i gang med projekter, der styrker udviklingen. Det er dokumenteret, at CO₂-aftrykket for personer, der lever i økosamfund ligger 60-70 % lavere end for gennemsnitsdanskeren. Det er vigtigt at støtte bæredygtige projekter i økosamfund, fordi de viser vejen for en kvalitativ menneskelig vækst fremfor en kvantitativ pengestyret vækst. Der afsættes 100 mio. kr. i puljen over en 5-årig periode.

100 mio. kr.

2.3 Lokale energifællesskaber

Alternativet ønsker at den nye elforsyningslov skal styrke de lokale energifællesskaber, hvilket skal give bedre muligheder for lokal og folkelig deltagelse i omstillingen af elproduktion og -forbrug. Elforsyningsloven skal fastlægge rammerne for aktive forbrugere og lokale energiselskaber. Selvom der kan være gode grunde til at detaljer i en lovgivning gennemføres med bekendtgørelser, bør hovedrammerne gennemføres med lov, da det giver bedre sikkerhed for aktører underlagt reglerne, en bedre demokratisk kontrol og mere overskuelige regler.

Ingen omkostning

ALTERNATIVET

2.4 Bevilling til plantebaseret videnscenter

Alternativet ønsker en bevilling til Plantebaseret videnscenter, der skal styrke vidensgrundlaget for et mere plantebaseret, økologisk fødevarer system fra jord til bord. Midlerne skal gå til forskning i plantebaseret og økologisk fødevarerproduktion og -forbrug. Plantebaseret Videnscenter er en platform for forskningsprojekter, vidensdeling og forsøg i relation til omstillingen mod flere plantebaserede, økologiske fødevarer. Centeret er stiftet af Økologisk Landsforening og Dansk Vegetarisk Forening i september 2020. Der foreslås en 3-årig bevilling på 5 mio. kr. årligt.

15 mio. kr.

2.5 BOBLER – Naturens lov: Styrkelse af Biodiversitetsrådet

Biodiversitetsrådet skal styrkes med midler til at udarbejde et forslag til Naturens lov inden sommeren 2024 og miljøøkonomiske analyser, som skal anskueliggøre hvordan målene i Naturens Lov kan nås. Biodiversitetsrådet skal udarbejde forslag til, hvordan private midler fra virksomheder, pensionskasser og fonde kan bringes i spil til at øge det beskyttede naturareal. Det økonomiske råderum til naturgenopretning er i Danmark den absolut begrænsende faktor for at vende biodiversitetskrisen i Danmark, og dette problem skal løses. Der foreslås en 2-årig bevilling på 10 mio. kr. årligt.

20 mio. kr.

2.6 National jordopkøbsfond

Alternativet foreslår, at der oprettes en national, statslig jordopkøbsfond med en pengetank i milliardstørrelse taget fra finansreserven. Dette skal sætte gang i en omfordeling af landbrugsjord, så intensiv produktion kan flyttes ud af de miljøfølsomme områder til fordel for produktion tilpasset naturens vilkår. Fonden skal opkøbe arealer via en projektorganisation, der samarbejder med kommuner og lokale kræfter.

?? mio. kr.

ALTERNATIVET

2.7 Udtag lavbundsjord i landbruget til græsarealer

Alternativet ønsker, at staten udtager kulstofrige lavbundsjord i landbruget til permanent græs med naturlig vandstand. Dette er et af de mest omkostningseffektive tiltag til at reducere udledningen af drivhusgasser fra landbruget, og samtidig styrke biodiversiteten. Den nuværende lavbundsordning bygger på frivillighed og har reelt stort set ingen effekt. Derfor skal der afsættes 150 mio. kr. i 2023 til at udtage lavbundsjord – særligt de mest sårbare arealer, som er placeret tæt ved søer, vandløb og beskyttede områder.

150 mio. kr.

2.8 Statsskove skal være vild urørt natur

Alternativet ønsker, at alle danske statsskove skal overgå til vild urørt skov for at styrke biodiversitet og friluftsliv. Staten ejer ca. 20 % af Danmarks skove. De drives konventionelt til f.eks. produktion af tømmer, hvilket har katastrofale konsekvenser for biodiversiteten. Vi foreslår, at alle statens skove udlægges til urørt skov, hvor f.eks. døde træer får lov til at stå eller ligge i skovbunden. Dræninger skal stoppes, så der opstår naturlige vådområder. Udlægning af urørt skov er en billig vej til en rigere natur. Tabet for staten ved omlægning af skovene forventes at være ca. 50 mio. kr.

50 mio. kr.

2.9 Opret en plantebaseret kokkeuddannelse

Alternativet foreslår, at der udvikles og testes en ny grøn kokkeuddannelse. Projektet skal styrke grøn gastronomi og udvikle fremtidens specialiserede grønne kokke og madhåndværkere. Produktion af mad står for 30% af vores globale klimaaftryk, og hovedparten kommer fra produktion af kød. For at lykkes med den grønne omstilling, skal en større del af danskernes mad være grøn og plantebaseret – også når vi spiser i f.eks. kantiner og på restauranter. Derfor ønsker Alternativet, at der øremærkes 6 mio. kr. til Hotel- og Restaurantskolen, som får til opgave at udvikle det faglige indhold og et uddannelsesforløb.

6 mio. kr.

ALTERNATIVET

2.10 Bevar vigtige datamålinger om drivhusgasser

Alternativet ønsker at forlænge det europæiske datasamarbejde om målinger af drivhusgasser, som regeringen indgik i 2016 (ICOS - Integrated Carbon Observation System). Dette skal sikre, at Danmark også fremadrettet har viden om de faktorer, der skaber klimænderinger over dansk territorium baseret på målinger. Danmark bør opfylde den tidligere regerings hensigtserklæring om samlet 10 års medlemskab af ICOS. Vi foreslår derfor at afsætte 15 mio. kr. årligt i en 5-årig periode til drift af målestationer i Danmark og Grønland samt etablering af et videnscenter og 2 nye målestationer.

75 mio. kr.

2.11 Sænk prisen på offentlig transport med 50%

Alternativet foreslår at sænke prisen på kollektiv transport med 50%. Målet er at gøre den kollektive transport så attraktiv, at den bliver danskernes naturlige førstevalg. Gennem årtier har den kollektive transport i Danmark været uforholdsmæssig dyr sammenlignet med privatbilismen. Det giver faldende passagertal, færre afgang og dyrere billetpriser. Lige i øjeblikket hæver man taksterne – og jo mere, man skruer op for prisen, jo flere fravælger den kollektive trafik. Den kollektive transport skal ud af sin dødsspiral, og det kræver større offentlige tilskud. Der skal afsættes 5 mia. kr. årligt i en forsøgsperiode på to år.

10.000 mio. kr.

2.12 Styrk havets skove med 500 hektar ålegræs

Alternativet foreslår, at der etableres en pulje til etablering af ålegræsenge. Puljen skal reducere CO₂-udledninger og styrke biodiversiteten i havet. Ålegræs er havets skove og kan rumme lige så meget CO₂ som skov. Tænketanken Hav vurderer, at ålegræs har potentiale til at binde 47 mio. tons CO₂ i danske farvande. Det er mere end Danmarks samlede årlige CO₂-udledninger. Men i dag er der kun en tredjedel af den ålegræs, som for 100 år siden, fordi vi ødelægger vores have. Derfor vil vi afsætte 25 mio. kr. årligt over 3 år til en pulje, som kystkommuner kan søge til at etablere i alt mindst 500 hektar ålegræsenge.

75 mio. kr.

ALTERNATIVET

2.13 Ulven på finansloven

Alternativet foreslår, at vi i Danmark opgraderer den proaktive forvaltning af vores voksende ulvebestand, så landmænd kan få tilskud til ulvesikrede hegn i hele Jylland og ikke kun, som det er nu, i de pt. to udpegede ulvezoner. Desuden foreslås det, at vi starter implementering af Vildtforvaltningsrådets enstemmigt vedtagne forslag til en ny adaptiv ulveforvaltningsplan. En to årig forsøgsudpegning af hele Jylland til én stor ulvezone og en igangsætning af den adaptive forvaltningsplan vil koste 10 mio. kr. pr. år.

20 mio. kr.

ALTERNATIVET

3. Økonomisk bæredygtighed

3.1 Pulje til grønne offentlige indkøb [2021 + finanslovsønske 2023]

Alternativet foreslår at nedsætte en pulje, som kan understøtte bæredygtige indkøb af produkter og tjenester i kommuner og regioner. Puljen kan bruges af kommuner og regioner til at dække meromkostninger ved bæredygtige indkøb på udbudsaftaler. Puljen skal sikre, at forvaltningerne, institutionerne og borgerne i landets kommuner ikke får en stor ekstraregning ved at træffe det bæredygtige valg. Der afsættes 200 mio. kr. årligt i en periode på to år.

400 mio. kr.

3.2 Fjern gensidig forsørgerpligt [2021 – indfriet?]

Alternativet foreslår, at den gensidige forsørgelsespligt for samboende, ikke-gifte partnere afskaffes. Afskaffelsen af gensidig forsørgerpligt vil være en stor menneskelig sejr. En sejr der betyder, at mennesker på lave indkomster ikke behøver at blive fattigere af at søge kærligheden. Og at mange syge danskere får mulighed for at have sin ægtefælle eller kæreste nær sig i en svær tid. Udgifterne til en afskaffelse af den gensidige forsørgerpligt er behæftet med stor usikkerhed men forventes at koste 2.430 mio. kr. årligt.

2.430 mio. kr.

3.3 Afskaffelse af anlægsloftet i forhold til grønne investeringer [2021 – skal skærpes med forslag eller ud]

Alternativet foreslår at fjerne anlægsloftet permanent for klimavenlige investeringer for, at Danmark kan opfylde sine klimamål. Dermed vil det blive muligt for kommuner og regioner at lave klimainvesteringer såsom energirenoveringer og cirkulært byggeri, som ellers vil være forhindret på grund af loftet over kommunale og regionale anlægsudgifter. Forslaget udløser ikke en statslig udgift, da det er kommunernes og regionernes egne midler. Forslaget vil skulle implementeres i den årlige økonomiaftale mellem staten og kommuner og regioner.

Ingen statslig udgift

ALTERNATIVET

3.4 Grøn erhvervspakke [2021 – skal skærpes med forslag eller ud]

Alternativet foreslår at indføre en 2-årig iværksætterydelse på 80 pct. af den normale dagpengesats med dertilhørende rådgivning, sparring og mentorforløb. Iværksætterydelsen placeres i Erhvervs- og Vækstministeriet med støtte, varetagelse og administration fra relevante styrelser og fonde. Modtagere af iværksætterydelsen hører dermed ikke under beskæftigelsessystemet i den 2-årige periode, men skal til gengæld være i stand at oppebære egen løn gennem den nyetablerede virksomhed efter maksimalt 2 år.

Ingen statslig udgift

3.5 Unge iværksætterpulje [2021]

Alternativet foreslår at oprette en pulje til at støtte innovative unge. Puljen har til formål at støtte unge økonomisk til at udfolde deres innovative ideer, som ellers ikke vil blive udfoldet grundet deres egen økonomiske situation. Puljen kan søges af unge mennesker under 30 år, og puljen kan støtte: opstart af virksomhed, udvikling og skabelse af samlingssteder, gentænkning af et eksisterende produkt eller tjeneste med fokus på bæredygtighed, projekter som eksperimenterer med nye kulturoplevelser og kunstprojekter lavet af unge til gavn for en bred skare af borgere. Puljen vil udgøre 10 millioner kr. i to år.

20 mio. kr.

3.6 Ensartet CO2-Afgift [2021 – indfriet delvist?]

Alternativet ønsker en ensartet CO2-afgift på 1500 kr. per CO2-ton i 2030 på alle drivhusgasser herunder landbruget, industri og transport som anbefalet af Klimarådet. CO2-afgiften kan indføres i forskellige tempi afhængig af sektoren. Med CO2-afgiften vil der blive etableret en CO2-opgørelsesmetode, som skal skabe klarhed for virksomhederne om opgørelsen af deres afgiftsbetaling. Provenuet fra CO2-afgiften anvendes primært til en check, som overføres til de borgere, der i dag har de laveste indkomster for at reducere den sociale slagside som en CO2-afgift kan have.

Ingen statslig udgift

ALTERNATIVET

3.7 Afgifter på alkohol og sodavand [2021 + finanslovsønske 2023]

Alternativet ønsker en fordobling af afgifterne på tobaksvarer og alkohol samt en genindførelse af afgiften på sodavand. En større afgift på varerne vil sænke forbruget og hermed forbedre folkesundheden. Rygning forårsager eksempelvis årligt omkring 14.000 dødsfald ifølge Indenrigs- og Sundhedsministeriet. Afgifterne forventes at indbringe ca. 1.051 mio. kr. årligt.

1.051 mio. kr.

3.8 Kemikalieafgift på udvalgte produktgrupper [2021]

Alternativet foreslår at indføre en kemikalieafgift på hvidevarer og øvrige elektronikprodukter efter en lignende model i Sverige. Forslaget vil reducere forbruget og produktionen af kemikaliebelastende varer, og dermed bidrage til at forbedre folkesundheden. Afgiften skal indebære en sats for hvidevarer på 6,2 kr. pr. kg og en anden sats for øvrig elektronik på 93 kr. pr. kg. Der gives et nedslag i afgifterne på 50% eller 90%, såfremt produkterne har et lavt indhold af specifikke kemikalier (herunder bromerede flammehæmmere). Afgiften må maksimalt kunne udgøre 250 kr. pr. vare. Afgiften giver 1 mia. kr. i provenu om året.

1.000 mio. kr.

3.9 Fair Finans Guide [finanslovsønske 2023]

Alternativet foreslår, at der etableres en Fair Finans Guide, som rater de danske banker på baggrund af samfundsansvar. Følgende politikområder indgår i ratingen og er obligatoriske i forhold til FFGI's standarder: klimaforandringer, korruption, menneskerettigheder, arbejdstagerrettigheder, naturpåvirkning, skat, våben, gennemsigtighed og køn. Ratingen kan bidrage til en større gennemsigtighed og bistå med at træffe et oplyst valg om valg af bank for de danske bankkunder. Fair Finans Guide Danmark organiseres i regi af den internationale organisation Fair Finance Guide International.

12 mio. kr.

ALTERNATIVET

3.10 Doughnut-økonomi [finanslovsønske 2023]

Alternativet ønsker et pilotforsøg med doughnut-økonomi i Danmark. Doughnut-økonomi er et alternativ til BNP, hvor samfundets økonomiske mål bliver at anvende ressourcer på en måde, hvor jordens bæreevne og menneskelig trivsel opretholdes, frem for at udvide værdien af produktionen. Doughnut-økonomi bygger på to dimensioner, hvor den ene måler jordens bæreevne, mens den anden måler menneskelig trivsel baseret på FN's Verdensmål. Pilotforsøget varer fire år og omkostningerne kan dækkes af Finansministeriets eksisterende ramme.

Ingen statslig udgift

3.11 Mindre moms på frugt og grønt

Alternativet ønsker at nedsætte moms på frugt og grønt fra 25 til 12,5 procent svarende til en halvering. En lavere moms vil nemlig gøre det billigere at spise frugt og grønt og det er væsentligt for både folkesundheden og bæredygtig madkultur. Forslaget forventes at udgøre en udgift på 2.000 mio. kr. efter tilbageløb.

2.000 mio. kr.